

HRVATSKI SABOR

1973

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA O POTROŠAČKOM KREDITIRANJU

Prolašavam Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 18. rujna 2015. godine.

Klasa: 011-01/15-01/100

Urbroj: 71-05-03/1-15-2

Zagreb, 22. rujna 2015.

Predsjednica

Republike Hrvatske

Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA O POTROŠAČKOM KREDITIRANJU

Članak 1.

U Zakonu o potrošačkom kreditiranju (»Narodne novine«, br. 75/09., 112/12., 143/13., 147/13., 9/15. i 78/15.) iza članka 19. dodaje se glava IV.a naslovi iznad članka i članci 19.a do 19.i te glava IV.b i članci 19.j do 19.l koji glase:

»IV.a KONVERZIJA KREDITA DENOMINIRANIH U CHF I DENOMINIRANIH U KUNAMA S VALUTNOM KLAUZULOM U CHF

Predmet konverzije

Članak 19.a

(1) Ovom glavom uređuju se obveze vjerovnika i potrošača:

- u postupku konverzije kredita denominiranih u CHF u kredite denominirane u EUR,
- u postupku konverzije kredita denominiranih u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredite denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR i

– u postupku konverzije tražbine nastale zbog prestanka ugovora o kreditu iz podstavka 1. i 2. ovoga stavka iz tražbine denominirane u CHF u denominiranu u EUR odnosno iz tražbine denominirane u kunama s valutnom klauzulom u CHF u denominiranu u kunama s valutnom klauzulom u EUR.

(2) Odredbe ove glave primjenjuju se na kredite denominirane u CHF i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u CHF, bez obzira na vrstu i namjenu, u kojima dužnikova obveza iz kredita ili obveza vraćanja primljenog nastala zbog prestanka ugovora o kreditu nije ispunjena ili prisilno ostvarena.

(3) Odredbe ove glave ne primjenjuju se na kredite iz stavka 2. ovoga članka za koje je do dana stupanja na snagu ovoga Zakona provedena konverzija kredita iz CHF u drugu valutu ili kune ili valutne klauzule u CHF u drugu valutnu klauzulu ili kune i na kredite denominirane u CHF i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u CHF i na kredite denominirane u CHF i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u CHF kod kojih je dužnikova obveza ispunjena ili prisilno ostvarena.

(4) Iznimno od članka 3. stavka 1. točke a) ovoga Zakona, odredbe ove glave primjenjuju se i na ugovore o kreditu koji obuhvaćaju ukupan iznos kredita veći od 1.000.000,00 kuna.

(5) U smislu ove glave vjerovnik je i osoba na koju je prenesena tražbina iz obveznih odnosa navedenih u stavku 1. ovoga članka.

Načelo konverzije kredita

Članak 19.b

Konverzija kredita denominiranog u CHF u kredit denominiran u EUR i kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR podrazumijeva konverziju kredita radi promjene valute, odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i provodi se na način da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR.

Način izračuna konverzije kredita

Članak 19.c

(1) Konverzija kredita podrazumijeva konverziju radi promjene valute odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i izračunava se na način da se:

1. na iznos početno odobrene glavnice kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF izračuna iznos glavnice kredita denominiranog u EUR i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u EUR, po tečaju primjenjivom na datum isplate kredita, a koji tečaj je jednak tečaju one vrste koji je vjerovnik na taj datum primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR, pri čemu se iznosom početno odobrene glavnice smatra iznos koji je zadužen u poslovnim knjigama vjerovnika, a koji iznos može biti veći od isplaćenog iznosa zbog tečajne razlike zbog kupoprodaje deviza prilikom isplate kredita,

2. umjesto početno ugovorene kamatne stope kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF primijeni kamatna stopa jednaka kamatnoj stopi (po iznosu, vrsti i razdoblju promjene) koju je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu, uvažavajući smanjenja kamatnih stopa, tečaj ili uvjete odobrene određenim istovrsnim skupinama potrošača temeljem dobi, namjene kredita, iste vrste i trajanja u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF,

3. početno utvrđen otplatni plan kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF uključujući sve njegove izmjene, na temelju kojeg su izračunati obroci odnosno anuiteti u CHF i u kunama s valutnom klauzulom u CHF, zamijeni novim otplatnim planom izračunatim u skladu s točkama 1. i 2. ovoga stavka, i na temelju kojeg se izračunavaju novi obroci odnosno anuiteti u EUR i u kunama s valutnom

klauzulom u EUR, uzimajući u obzir sve izmjene ugovornih uvjeta koji se odnose na iznos, namjenu i rokove dospijeća glavnice te iznos, vrstu i razdoblje promjene kamatnih stopa i ostale promjene koje su tijekom trajanja ugovora o kreditu uvjetovale izmjenu početno utvrđenog otplatnog plana i obroka odnosno anuiteta,

4. iznosi uplaćeni radi namirenja početno utvrđenih obroka odnosno anuiteta u CHF i kunama s valutnom klauzulom u CHF (osim uplata na ime naplaćenih zateznih kamata, naknada i troškova koji se ne uzimaju u obzir za potrebe izračuna konverzije) pretvore u EUR i u valutnu klauzulu u EUR po tečaju primjenjivom na datum uplate, a koji tečaj je jednak tečaju one vrste koji je vjerovnik na taj datum primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Takvi iznosi pretvoreni u EUR i valutnu klauzulu u EUR predstavljaju osnovu za namirenje obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR utvrđenih po novom otplatnom planu u EUR i valutnoj klauzuli u EUR iz točke 3. ovoga stavka, pri čemu se poštuje redoslijed namirenja dospjelih obveza sukladno općim uvjetima vjerovnika, ali ne obračunavaju zatezne kamate,

5. ukupni uplaćeni iznos utvrđen u EUR i valutnoj klauzuli u EUR na način iz točke 4. ovoga stavka veći od ukupnog iznosa obroka ili anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR utvrđenih na način iz točke 3. ovoga stavka smatra preplatom koja se:

- ako iznos preplate ne prelazi ukupni zbroj obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR, preostalih na dan 30. rujna 2015. prema otplatnom planu iz točke 3. ovoga stavka, koristi za namirenje budućih obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR koji će dospjeti na način da se sukcesivno kod plaćanja budućeg obroka odnosno anuiteta koji će dospjeti iznos do najviše 50% dospjelog obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR namiri preplatom, sve dok se preplata u potpunosti ne iskoristi, pri čemu ako iznos preplate prelazi više od 50% ukupnog zbroja obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR, preostalih na dan 30. rujna 2015. prema otplatnom planu iz točke 3. ovoga stavka, vjerovnik i potrošač sporazumom definiraju način iskorištavanja iznosa preplate iznad 50% ukupnog zbroja obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR,

- ako iznos preplate prelazi ukupni zbroj obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR preostalih na dan 30. rujna 2015. prema otplatnom planu iz točke 3. ovoga stavka, vraća potrošaču od strane vjerovnika u roku od 60 dana od datuma prihvata konverzije od strane potrošača,

Iznos preplate iz ove točke preračunava se u kune po tečaju na dan 30. rujna 2015. i na njega vjerovnik nije dužan obračunati kamatu niti tečajnu razliku, već njih snosi potrošač.

6. ukupni uplaćeni iznos utvrđen u EUR i valutnoj klauzuli u EUR na način iz točke 4. ovoga stavka manji od ukupnog iznosa obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR utvrđenih na način iz točke 3. ovoga stavka, namiri vjerovniku od strane potrošača sukladno sporazumu vjerovnika i potrošača, a obveze po novom otplatnom planu u EUR i valutnoj klauzuli u EUR nastave ispunjavati od strane potrošača,

7. iznos preostale neotplaćene glavnice u EUR i kunama s valutnom klauzulom u EUR utvrđuje na dan 30. rujna 2015., kao razlika novog otplatnog plana utvrđenog sukladno točki 3. ovoga stavka i uplaćenih iznosa utvrđenih sukladno točki 4. ovoga stavka, pri čemu iznos preplate utvrđen u točki 5. ovoga stavka ne umanjuje iznos preostale neotplaćene glavnice u EUR i kunama s valutnom klauzulom u EUR, a manje uplaćeni iznos utvrđen u točki 6. ovoga stavka namiruje se sukladno sporazumu vjerovnika i potrošača,

8. učinak konverzije utvrdi kao razlika:

- stanja neotplaćene glavnice u CHF i valutnoj klauzuli u CHF evidentirane u poslovnim knjigama vjerovnika na dan 30. rujna 2015. izračunata u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR, po tečaju primjenjivom na dan 30. rujna 2015., a koji tečaj je jednak tečaju one vrste koji je vjerovnik na taj datum primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR, pri čemu se ograničenje tečaja iz članka 11.d ovoga Zakona odnosi na obroke odnosno anuitete u CHF i valutnoj klauzuli u CHF koji dospijevaju do isteka roka ograničenja iz članka 11.d ovoga Zakona i

- iznosa neotplaćene glavnice iz točke 7. ovoga stavka.

(2) Stavak 1. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuje se i na izračun obveze vraćanja primljenog nastale zbog prestanka ugovora o kreditu pri čemu se konverzija provodi na dan 30. rujna 2015. odnosno na dan prestanka ugovora o kreditu.

Informiranje

Članak 19.d

(1) Za potrebe provjere izračuna konverzije vjerovnik je dužan izraditi kalkulator na temelju kojeg je izračunata konverzija, koji uključuje detaljan pregled izračuna svih elemenata izračuna konverzije utvrđene u članku 19.c ovoga Zakona, te ga učiniti dostupnim svakom pojedinom potrošaču preko svojih mrežnih stranica, a kojem će potrošač pristupiti preko svog osobnog identifikacijskog broja.

(2) Za potrebe provjere izračuna konverzije vjerovnik je dužan potrošaču omogućiti pristup povijesnom pregledu općih uvjeta kreditiranja, povijesnom pregledu odluka o kamatnim stopama, povijesnom pregledu dnevnih tečajeva primjenjivih na kredite denominirane u CHF i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u CHF te na kredite denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR koje je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u CHF i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u CHF te na kredite denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR.

(3) Prije objave kalkulatora iz stavka 1. ovoga članka na mrežnoj stranici vjerovnik je dužan pribaviti mišljenje ovlaštenog revizora ili sudskog vještaka da je kalkulator izrađen u skladu s načinom izračuna propisanim člankom 19.c ovoga Zakona te takvo mišljenje objaviti na svojim mrežnim stranicama u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Konverzija kredita

Članak 19.e

(1) Vjerovnik je dužan u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona preporučenom pošiljkom uz povratnicu dostaviti potrošaču izračun konverzije kredita, sa stanjem na dan 30. rujna 2015. izračunatim u skladu s člankom 19.c ovoga Zakona, zajedno s prijedlogom novog ili izmijenjenog ugovora o kreditu.

(2) Također, zajedno s izračunom konverzije vjerovnik je dužan dostaviti i pregled stanja svih pojedinačnih vrsta tražbina, odnosno izvod otvorenih stavaka od potrošača na temelju ugovora o kreditu denominiranom u CHF i denominiranom u kunama s valutnom klauzulom u CHF koji je predmet konverzije na dan 30. rujna 2015., preračunato u kune po tečaju one vrste koji je vjerovnik primijenio za izračun konverzije.

(3) Vjerovnik je dužan izračun konverzije iz stavka 1. ovoga članka zajedno s pregledom stanja svih pojedinačnih tražbina od potrošača, odnosno izvodom otvorenih stavaka u skladu sa stavkom 2. ovoga članka dostaviti preporučenom pošiljkom s povratnicom i osobama od kojih je zahtijevao ili ima pravo zahtijevati ispunjenje obveze iz kredita u CHF i u kunama s valutnom klauzulom u CHF.

(4) Izračun konverzije iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati jasan pregled svih promjena i iz kojega mora biti razumljivo na koji je način utvrđen iznos preostale neotplaćene glavnice u EUR i kunama s valutnom klauzulom u EUR iz članka 19.c stavka 1. točke 7. ovoga Zakona, iznos preplate iz članka 19.c stavka 1. točke 5. ovoga Zakona ako je ona utvrđena, odnosno manje plaćeni iznos iz članka 19.c stavka 1. točke 6. ovoga Zakona ako je on utvrđen.

(5) U slučaju prihvata konverzije kredita potrošač je o prihvatu izračuna konverzije dužan, preporučenom pošiljkom uz povratnicu ili osobno, obavijestiti vjerovnika u roku od 30 dana od dana primitka izračuna konverzije iz stavka 1. ovoga članka i pregleda stanja svih tražbina vjerovnika, odnosno izvoda otvorenih stavaka iz stavka 2. ovoga članka.

(6) Ako potrošač ne prihvati izračun konverzije kredita ili ne sklopi s vjerovnikom sporazum iz članka 19.c stavka 1. točke 6. ovoga Zakona, otplata kredita nastavlja se prema važećim ugovorenim uvjetima i sukladno odredbama ovoga Zakona.

(7) Ako potrošač prihvati izračun konverzije kredita:

– učinak konverzije iz članka 19.c stavka 1. točke 8. ovoga Zakona snosi vjerovnik, a ona se u poslovnim knjigama vjerovnika iskazuje kao usklađenje tražbine zbog promjene tečajeva, odnosno rashod temeljem povrata preplate iz članka 19.c stavka 1. točke 5. podtočaka 1. i 2. ovoga Zakona,

– razliku u početnoj glavnici zbog kupoprodaje deviza iz članka 19.c stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, iznos naplaćenih zateznih kamata, naknada i troškova iz članka 19.c stavka 1. točke 4. ovoga Zakona, iznos kamate i tečajnih razlika na ime preplate iz članka 19.c stavka 1. točke 5. ovoga Zakona snosi potrošač.

(8) Ako su ugovorom o kreditu denominiranim u CHF i denominiranim u kunama u valutnoj klauzuli u CHF potrošaču bile odobrene pogodnosti u vidu smanjene kamatne stope, posebnog tečaja ili druge specifične pogodnosti po odluci vjerovnika, vjerovnik ih nije dužan primijeniti na izračun konverzije iz članka 19.c ovoga Zakona, već one padaju na teret potrošača. Pritom se pogodnostima ne smatraju posebna smanjenja kamatnih stopa, posebni tečaj ili povoljniji uvjeti odobreni određenim istovrsnim skupinama potrošača temeljem dobi, namjene kredita, iste vrste i trajanja u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF.

(9) Ako potrošač prihvati izračun konverzije kredita, vjerovnik neće tražiti dodatne instrumente osiguranja plaćanja, u odnosu na ugovorene, niti postavljati dodatne uvjete potrošaču kojima bi se derogirala njegova druga prava.

(10) Svi popratni troškovi konverzije kredita ne smiju se zaračunati potrošaču.

Prijelazno razdoblje

Članak 19.f

(1) Potrošač je dužan nastaviti plaćati obroke odnosno anuitete utvrđene otplatnim planom važećim prije konverzije kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF do dana sklapanja novog ili izmijenjenog ugovora o kreditu.

(2) Razlika između uplaćenog iznosa u prijelaznom razdoblju i iznosa za uplatu po obroku odnosno anuitetu u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR utvrđenom novim otplatnim planom iz članka 19.c stavka 1. točke 3. ovoga Zakona utvrdit će se prilikom dospijeca prvog sljedećeg anuiteta odnosno obroka u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR novog otplatnog plana iz članka 19.c stavka 1. točke 3. ovoga Zakona te će se tako utvrđena razlika smatrati preplatom iz članka 19.c stavka 1. točke 5. ovoga Zakona ili manje uplaćenim iznosom iz članka 19.c stavka 1. točke 6. ovoga Zakona.

Prava osobe koja je ispunila obvezu iz kredita

Članak 19.g

(1) Jamac ili druga osoba iz članka 19.e stavka 3. ovoga Zakona od koje je vjerovnik zahtijevao ili ima pravo zahtijevati ispunjenje obveze iz kredita u CHF i u kunama s valutnom klauzulom u CHF može s vjerovnikom u svoje ime ugovoriti tražbinu u korist potrošača ako je utvrđen iznos preplate iz članka 19.c stavka 1. točke 5. ovoga Zakona i ako potrošač ne prihvati izračun konverzije kredita.

(2) Ugovorom iz stavka 1. ovoga članka potrošač stječe vlastito i neposredno pravo prema vjerovniku kao da je prihvatio izračun konverzije, a ugovaratelj ima pravo zahtijevati da vjerovnik ispuni prema potrošaču što je ugovoreno u korist tog potrošača.

(3) Ako potrošač izjavi da ne prihvaća ili odbije korist koja je ugovorena za njega, korist pripada ugovaratelju.

(4) Vjerovnik može isticati potrošaču sve prigovore koje ima prema ugovaratelju po osnovi ugovora kojim je ugovorena korist za potrošača.

(5) Ugovorom iz stavka 1. ovoga članka vjerovnik pristaje umanjiti tražbinu prema potrošaču odgovarajućom primjenom načela i pravila iz članaka 19.b do 19.f ovoga Zakona.

Porezni tretman učinka konverzije